

A MAGYAR KÖZLÖNY MELLÉKLETE
2020. július 6., hétfő

Tartalomjegyzék

III. Kormányrendeletekhez tartozó indokolások

Végző előterjesztői indokolás a magyar nemzeti értékek és hungarikumok értéktárba való felvételéről és az értéktár bizottságok munkájának szabályozásáról szóló 324/2020. (VII. 1.) Korm. rendelethez	1130
Végző előterjesztői indokolás a fegyverekről és lőszerkekről szóló 253/2004. (VIII. 31.) Korm. rendelet jogharmonizációs célú módosításáról szóló 326/2020. (VII. 1.) Korm. rendelethez	1132

III. Kormányrendeletekhez tartozó indokolások

Végző előterjesztői indokolás

a magyar nemzeti értékek és hungarikumok értéktárba való felvételéről és az értéktár bizottságok munkájának szabályozásáról szóló 324/2020. (VII. 1.) Korm. rendelethez

A Magyar Közlöny kiadásáról, valamint a jogszabály kihirdetése során történő és a közjogi szervezetszabályozó eszköz közzététele során történő megjelöléséről szóló 5/2019. (III. 13.) IM rendelet 20. § (1) bekezdésében és (2) bekezdés b) pontjában foglaltakra figyelemmel az előterjesztés indokolását közzé kell tenni az Indokolások Tárában.

A magyar nemzeti értékek és a hungarikumok gondozásáról szóló 114/2013. (IV. 16.) Korm. rendelet [a továbbiakban: 114/2013. (IV. 16.) Korm. rendelet] megalkotását követően a magyar nemzeti értékekről és a hungarikumokról szóló 2012. évi XXX. törvényt (a továbbiakban: Htv.) az Országgyűlés 2018-ban módosította. Ezen törvénymódosítás, valamint a gyakorlati alkalmazás során szerzett tapasztalatok indokoltá tették a nemzeti értékek, értéktárak gondozására, működésére vonatkozó kormányrendeleti szintű előírások felülvizsgálatát. A módosítandó rendelkezések terjedelme miatt új kormányrendelet megalkotása vált indokoltá.

Az egységes jogalkalmazás érdekében szabályozni szükséges, hogy ki és milyen módon kezdeményezheti egy érték egy adott nemzeti értéktárba történő felvételét. A Hungarikum Bizottság hivatalos honlapján közzétett nyomtatványok egyrészt segítik a javaslattevőket a javaslat kidolgozásában, dokumentálásában, másrészt települési, tájegységi, megyei értéktár bizottságok, a döntés-előkészítő ágazati szaktanácsok és a Hungarikum Bizottság egy olyan kidolgozott javaslatot kaphatnak kézhez, amely segíti őket a döntéshozatalban az értéktárba történő felvétel során. Ahhoz, hogy az egyes értéktár bizottságok, illetve a Hungarikum Bizottság megalapozottan dönteni tudjon egy érték értéktárba vagy Hungarikumok Gyűjteményébe történő kerüléséről, alapvető a benyújtandó javaslat tartalmi és formai követelményének meghatározása. A rendeletben meghatározásra kerülnek a javaslat benyújtásához szükséges adatok, információk, nyilatkozatok, a gyakorlati tapasztalatok alapján tett kiegészítésekkel.

Az értékpíramis minden szintjén indokolt a nemzeti értékek szakterületenkénti kategóriái fejezetének kiegészítése a nemzetiséghez kapcsolódó érték fogalmának meghatározásával, tekintettel arra, hogy a Htv. preambuluma alapján a nemzeti értékek tárházát gazdagítják a magyarországi együtt élő népek, az államalkotó nemzetiségek. Az egyes értéktárakban fellelhető értékek nemzetiségi vonatkozásokra is specifikusan kereshetőeknek, kutathatóknak kell lenniük. Ennek feltétele, hogy az adott értéktárba történő felvételt kezdeményező javaslat tartalmazzon a nemzeti érték nemzetiséghez való kötődésének bemutatását. A gyakorlati megvalósításhoz, illetve a végrehajtási rendeletben foglaltak értelmezéséhez a nemzetiséghez kapcsolódó érték fogalmát is meg kell határozni.

Az értéktárak naprakész nyilvántartása indokolja, hogy a települési, tájegységi, és megyei értéktárak létrehozását, illetve az egyes adataikban bekövetkezett változást a települési önkormányzatok, a tájegységi értéktár székhely szerinti önkormányzatok az illetékes Megyei Értéktár Bizottságnak, a megyei önkormányzatok a Hungarikum Bizottságnak 30 napon belül bejelentsék.

A Htv. a minisztériumok számára az ágazati értéktárak működtetését írja elő annak érdekében, hogy olyan nemzeti értékeket, amelyek nem köthetők településhez, megyéhez, de országos jelentőségűek, ágazati értéktárba felterjeszthessenek a javaslattevők. A végrehajtási rendelet alapján minden minisztérium köteles a végrehajtási rendelet hatálybalépésétől számított 30 napon belül az adott ágazatra vonatkozó értéktárat működtetni.

A jogalkotó célja, hogy az értékgyűjtésbe minél több társadalmi szereplő bekapcsolódjon. A végrehajtási rendelet szabályozza azt az esetet, amikor a települési önkormányzat nem hoz létre települési értéktárat, vagy nem vesz részt tájegységi értéktár létrehozásában, ugyanakkor a településen kezdeményezni szeretné valamely érték értéktárba kerülését. Ebben az esetben a széles körű értékgyűjtés érdekében az értékpíramis következő lépcsőfokát jelentő Megyei Értéktár Bizottság tarthatja nyilván a nemzeti értéket települési értékként. A magyarországi megyei

önkormányzatok mindegyike létrehozta a Megyei Értéktár Bizottságot, Budapest főváros azonban nem. Annak érdekében, hogy budapesti kerületi értékek is bekerülhessenek az értékpíramis megyei szintjét jelentő Fővárosi Értéktárba, a végrehajtási rendelet új szabályozása alapján a Hungarikum Bizottság dönt ebben az esetben a javaslatról és kezeli a Budapest Fővárosi Értéktárat.

További cél, hogy az értékgyűjtésbe minél több települési önkormányzat és a főváros is bekapcsolódjon, ezért nem célszerű, hogy az önkormányzatoknak a rendelet hatálybalépését követő 60 napon belül döntést kelljen hozniuk arról, hogy kívánnak-e élni az értéktár, illetve értéktár bizottság létrehozásának lehetőségével. A gyakorlat is ezt mutatja, mivel folyamatosan hoznak létre települési önkormányzatok települési értéktárat, így mostanra már több mint 1100 Települési Értéktár Bizottság alakult meg.

Társadalmi igényként jelentkezik, hogy a Hungarikum Bizottság a kiemelkedő nemzeti értékke minősített értékről a nemzeti érték gondozója, vagy az ilyen terméket előállító magánszemély vagy vállalkozás kérelmére igazolást bocsásson ki a Magyar Értéktárba történő felvételről, amit rendez a szabályozás.

A külhoni értékgyűjtés szabályozása a Htv. 2015. évi módosításával jelentős változáson esett át. A Htv. 2012-ben megalkotott eredeti változatában a Magyar Állandó Értekezlet (a továbbiakban: MÁÉRT) külhoni magyarság értéktárat, illetve Külhoni Bizottságot hozhatott létre, amely a 114/2013. (IV. 16.) Korm. rendeletben meghatározottak szerint szervezte a határon túl fellelhető nemzeti értékek azonosítását, illetve létrehozta a határon túl fellelhető nemzeti értékek adatait tartalmazó gyűjteményt.

A Htv. 2015. évi módosítását követően a MÁÉRT-en részt vevő külhoni szervezet vagy szervezetek a saját országuk vonatkozásában külhoni nemzetrész értéktárat hozhatnak létre. Egy nemzetrész esetén a HB kizárólag egy külhoni nemzetrész értéktár működését veheti figyelembe. A MÁÉRT-en részt vevő külhoni szervezet vagy szervezetek a saját országuk vonatkozásában Külhoni Nemzetrész Értéktár Bizottságot hozhatnak létre, amely szervezheti az országhatáron túl fellelhető nemzeti értékek azonosítását, dönthet a külhoni nemzetrész értéktárba bekerülő nemzeti értékről, létrehozhatja a külhoni nemzetrész értéktárat, és megküldheti azt a Hungarikum Bizottságnak. A Hungarikum Bizottság egy település esetén kizárólag egy külhoni települési értéktár, egy tájegység esetén kizárólag egy külhoni tájegységi értéktár működését veheti figyelembe.

A törvénymódosítás eredményeként elindult a határon túli értékgyűjtő mozgalom aktív szerveződése, melynek során külhoni szervezetek Külhoni Települési Értéktár Bizottságokat, illetve Külhoni Tájegységi Értéktár Bizottságokat hoztak létre, valamint létrejött a Horvátországi Magyar Nemzetrész Értéktár és Bizottság, a Felvidéki, az Erdélyi, a Vajdasági, a Muravidéki, valamint a Kárpátaljai Magyar Értéktár és Bizottság. Ebben a rendszerben külön státuszt képvisel a legnagyobb külhoni magyar tömböt képviselő tájegységi értéktár a Székelyföldi Értéktár és Értéktár Bizottság. A Htv. rendelkezéseinek a magyarság külhoni értékeinek gyűjtésére vonatkozó jelentős módosítására tekintettel szükséges a végrehajtási rendelet ehhez igazodó módosítása is.

A Htv. 2015. évi módosításával a külhoni nemzetrész értéktárakat, valamint a külhoni települési, illetve külhoni tájegységi értéktárakat és bizottságokat nem magyarországi, hanem külföldi szervezetek hozhatják létre, ezért a hazai értéktárakra vonatkozó szabályok elválasztásra kerültek a külhoni értéktárakra és értéktár bizottságokra vonatkozó szabályoktól. Ez utóbbiak vonatkozásában kizárólag megengedő rendelkezéseket tartalmaz a végrehajtási rendelet.

Végső előterjesztői indokolás**a fegyverekről és lőszerokról szóló 253/2004. (VIII. 31.) Korm. rendelet jogharmonizációs célú módosításáról szóló 326/2020. (VII. 1.) Korm. rendelethez***ÁLTALÁNOS INDOKLÁS*

Ez az indokolás a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 18. § (3) bekezdése, továbbá a Magyar Közlöny kiadásáról, valamint a jogszabály kihirdetése során történő és a közjogi szervezetszabályozó eszköz közzététele során történő megjelöléséről szóló 5/2019. (III. 13.) IM rendelet 20. §-a alapján a Magyar Közlöny mellékleteként megjelenő Indokolások Tárában közzétételre kerül.

Az Európai Unió Hivatalos Lapjában 2017. május 24-én megjelent a polgári rendeltetésű lőfegyverekre és lőszerekre vonatkozó tagállami szabályozás lehetséges kereteit kijelölő, a fegyverek megszerzésének és tartásának ellenőrzéséről szóló, 1991. június 18-i 91/477/EGK tanácsi irányelv (a továbbiakban: Irányelv) módosítása, amely uniós jogi aktus Magyarországra is jogharmonizációs kötelezettséget ró. Az európai uniós és a magyarországi szabályozás közötti összhang fenntartásának érdekében tehát szükségessé vált a tárgykör tekintetében irányadó hazai jogszabályok – mindenekelőtt a polgári rendeltetésű lőfegyverekre, lőszerekre és a hozzájuk kapcsolódó más hasonló technikai eszközökre vonatkozó elsődleges jogszabályi előírásokat megállapító, a lőfegyverekről és lőszerokról szóló 2004. évi XXIV. törvény (a továbbiakban: Ftv.), valamint az annak végrehajtását szolgáló, a fegyverekről és lőszerokról szóló 253/2004. (VIII. 31.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Vhr.) – jogharmonizációs célú módosítása.

Az Irányelvet érintő – formailag a fegyverek megszerzésének és tartásának ellenőrzéséről szóló 91/477/EGK tanácsi irányelv módosításáról szóló, 2017. május 17-i (EU) 2017/853 európai parlamenti és tanácsi irányelvben (a továbbiakban: Módosító Irányelv) foglalt – módosítások hazai jogrendbe történő átültetése egyszersmind továbbá az átdolgozott Irányelv végrehajtására szolgáló,

- a fegyverek megszerzésének és tartásának ellenőrzéséről szóló 91/477/EGK tanácsi irányelv értelmében a tűzfegyverek és alapvető alkotóelemeik megjelölésére vonatkozó műszaki leírások megállapításáról szóló, 2019. január 16-i (EU) 2019/68 bizottsági végrehajtási irányelv (a továbbiakban: 1. Végrehajtási Irányelv), valamint
- a fegyverek megszerzésének és tartásának ellenőrzéséről szóló 91/477/EGK tanácsi irányelv szerinti riasztó- és jelzőfegyverekre vonatkozó műszaki előírások meghatározásáról szóló, 2019. január 16-i (EU) 2019/69 bizottsági végrehajtási irányelv (a továbbiakban: 2. Végrehajtási Irányelv)

implementációját is elengedhetetlenné teszi, amire az érintett szabályozási tárgykörök elválaszthatatlan logikai egységének folytán úgyszintén a Módosító Irányelv átültetését célzó jogszabály-módosítás keretében kell sort keríteni.

Az európai uniós szabályozási környezetben bekövetkezett mindeme változások ugyanakkor nem tekinthetők a magyarországi fegyverjogszabályok teljes körű felülvizsgálatára okot adó fejleménynek. Az érintett jogszabályok revízióját és jogharmonizációs célú módosítását éppen ezért a jelen keretek között – a magyarországi állatállományt sem kímélő sertéspestis-járvány miatt azonnali jogalkotó cselekvést kívánó szabályozási tárgykörök kivételével – kizárólag annyiban indokolt elvégezni, amennyiben mindez a módosuló európai uniós követelményeknek való megfelelés érdekében feltétlenül szükséges.

A Módosító Irányelv 2. cikk (5) bekezdésében foglalt előírás értelmében a tagállamoknak mindemellett közölniük kell a Bizottsággal a nemzeti joguknak az Irányelv által szabályozott területen elfogadott főbb rendelkezései szövegét.

RÉSZLETES INDOKOLÁS

Az 1. §-hoz

1. Az implementált szabályozást megelőzően hatályban volt jogszabályi előírások egyáltalán nem tették lehetővé az „A” kategóriába tartozó tűzfegyverek tartásának a természetes személyek számára történő hatósági engedélyezését. A Vhr. 4. § (2) és (3) bekezdésében lefektetett rendelkezések ennek megfelelően a lőfegyvertartás engedélyezését a természetes személyek esetében egyöntetűen a kérelmező lakóhelye szerint illetékes rendőrkapitányságok, míg a legszigorúbb kategória szerinti besorolású eszközöket érintően valamennyi esetben a szervezet tevékenységének a helye szerint illetékes megyei (fővárosi) rendőr-főkapitányságok hatáskörébe utalták.

Az alapul fekvő irányelvi rendelkezések magyar jogrendszerbe történő átültetése ugyanakkor megbontja a lőfegyvertartás hatóság általi engedélyezésének a korábbiakban fennállott egységes hatásköri rendjét, amennyiben az „A” kategóriába sorolt eszközök bizonyos fajtáinak a jogszerű tartását, illetve továbbtartását a törvény a továbbiakban a természetes személyek meghatározott csoportjaiba tartozó egyes kérelmezők – például a szükséges feltételeket teljesíteni képes sportlövők – számára is megnyitja.

Annak érdekében tehát, hogy a jogharmonizációs célú jogszabály-módosítások bevezetése a hatálybalépésüket követően se eredményezzen hatásköri összeütközést egyrészt a lőfegyvertartás természetes személyek számára történő engedélyezése, másrészt az „A” kategóriájú tűzfegyverek tartására jogosító hatósági engedélyek kiadása során, az implementált kormányrendeleti szabályozás deklarálja, hogy a legszigorúbb besorolású tűzfegyverek engedélyezése a továbbiakban csupán a természetes személy kérelmezők esetében tartozik a helyi szintű hatósági szervek hatáskörébe, míg szervezetek esetében ugyanez a területi szintű fórumok kizárólagos feladata. E megoldás tehát az utóbbi kérelmezői kör számára nem jelent változást a fegyverjogszabályokban előzőleg lefektetett hatásköri szabályokhoz képest.

2. A Vhr. 4. § (2) bekezdése által ez idáig kizárólag a kérelmező a lakóhelyéhez kötve meghatározott általános illetékességi okok hiányának az esetére a jogszabály mindemellett a tárolóhely elhelyezkedése szerinti rendőrkapitányságok másodlagos illetékességét is deklarálja. Ez utóbbi kiegészítő illetékességi szabály beiktatását mindenekelőtt az irányadó fegyverjogi szabályozás azon sajátossága teszi feltétlenül szükségessé, miszerint egyrészt a lőfegyvertartás, másrészt az elöltöltő fegyver vadászati célú használatának a magyar joghatóság alatt történő engedélyezése lehetőségét az irányadó jogszabályi előírások nem csupán a belföldi lakóhellyel rendelkező kérelmezők javára tartják fenn.

Mivel azonban a törvény értelmében engedélyköteles egyes további tevékenységfajták – például a házilag lőszerszerelés és -újrátöltés, a muzeális fegyver sportlövészeti célú használata, valamint a gáz- és riasztófegyver viselése – esetében a tevékenységvégzés helyéhez hasonlóan a tárolóhely elhelyezkedése szerinti illetékesség sem értelmezhető [hiszen a tárolóhely meglétét a Vhr. 26. § (1) bekezdés a) pont ac) alpontjában, valamint b) pont bc) alpontjában foglalt rendelkezések csupán a lőfegyvertartás, illetve a vadászati célú elöltöltőfegyver-tartás tekintetében követeli meg engedélyezési feltételként], a fentiek mellett a kifejezetten az ez utóbbi tevékenységek hatósági engedélyezésére vonatkozó újabb kiegészítő illetékességi szabály jogszabályba iktatása sem mellőzhető. Ennek értelmében mindazon engedélyköteles tevékenységek végzését, amelyeknek az esetében sem a kérelmező lakóhelyén, sem a tevékenység helyén alapuló „hagyományos” illetékességi szabályok nem alkalmazhatóak, a továbbiakban a rendőrkapitányság fogja engedélyezni, amelyiknél a kérelmét a kérelmező előterjesztette.

A 2. § (1) bekezdéséhez

A Vhr. 5. § (1) bekezdés a) pontjában foglalt rendelkezés a hatósági engedélyek, valamint az ezek meglétét igazoló hatósági igazolványok mérlegelést nem tűrő, kötelező visszavonásának pillanatnyilag egyetlen – a kiadási feltételek bármelyikének hiányán alapuló – esetkörét határozza meg, expressis verbis nem ismeri el azonban jogszerű visszavonási okként a jogosult önrendelkezésének a körébe tartozó önkéntes joglemondás intézményét.

Tekintettel ugyanakkor arra, hogy a szabályozási környezetben bekövetkező változások számottevő mértékben változtatják meg a címzettek jogait és kötelezettségeit, a méltányos bánásmód érdekében valamennyi jogalany számára feltétel nélkül meg kell adni az eleve önkéntes elhatározás alapján szerzett jogosultságokról és vállalt kötelezettségekről történő utólagos lemondás lehetőségét.

A kiadott engedélynek a jogosult önkéntes elhatározásán alapuló visszavonását a jogszabály akkor teszi lehetővé, ha feltehető, hogy a kérelmező az engedély visszavonásának az esetén valamennyi, a jogszabályban ezzel összefüggésben előírt kötelezettségét teljesíti [lásd a lőterekről, a lőfegyverek, lőszer hatósági tárolásáról, a fegyvertartáshoz szükséges elméleti és jártassági követelményekről szóló 49/2004. (VIII. 31.) BM rendelet 12. § (1) bekezdésében foglalt azon rendelkezést, amely a visszavont engedélyben meghatározott lőfegyver és lőszer hatóságnak történő átadását – az azonnali végrehajtás esetkörének kivételével – jelenleg is csak utólag, három munkanapon belül teszi kötelezővé].

Az önkéntes joglemondás létjogosultságát – általános jogpolitikai és alkotmányossági megfontolások alapján – valamennyi, a tárgykör tekintetében irányadó norma hatálya alá tartozó jogosultság és kötelezettség tekintetében el kell ismerni.

A 2. § (2) bekezdéséhez, a 10. §-hoz, valamint a Vhr. 55/H. §-át illetően a 18. §-hoz

1. Az Irányelv 7. cikk (4) bekezdésének utolsó albekezdése értelmében a tagállamoknak biztosítaniuk kell a hatóságaik által kiadott tűzfegyvertartási engedélyek rendszeres, öt évet nem meghaladó időközönként történő felülvizsgálatát, amelyet követően az engedélyek abban az esetben újíthatók vagy hosszabbíthatók meg, ha azok a feltételek, amelyek alapján megadták őket, továbbra is teljesülnek.

Ennek megfelelően – a törvényi és a kormányrendeleti szintű szabályozásban már korábban is benne foglalt ez irányú különös előírások mellett – az implementált joganyagban általános érvénnyel is deklarálni kell a tűzfegyver tartására jogosító engedélyt kiadó hatóságnak az egyes engedélyezési feltételekre nézve fennálló időközönkénti felülvizsgálati kötelezettségét. Az irányelvi szabályozás terjedelméből következően ugyanakkor e kötelezettség tárgyi hatálya kizárólag a tűzfegyverek tartására jogosító – éspedig a hatósági felülvizsgálat időpontjában hatályos – engedélyekre terjed ki, nem érintve a más típusú tevékenységek jogszerű folytatásának a feltételeként megkövetelt engedélyezési feltételek vizsgálatának a rendjére vonatkozó specifikus jogszabályi előírásokat.

A tűzfegyvertartás azon részfeltételeinek a periodikus vizsgálatát továbbá, amelyeknek az esetében a magyarországi fegyverjogszabályok – például az Ftv. 3/A. § (4) bekezdése alapján – az irányelvi szabályozás által minimálisan megkövetelt ötévesnél már előzőleg is rövidebb időközönként esedékes felülvizsgálati kötelezettséget írtak elő, a hatóság továbbra is a jogszabályban eredetileg meghatározott rövidebb időszakonként fogja elvégezni. Az implementált szabályozás hatálybalépése így nem eredményez érdemi változást sem az engedélyezés jogszabályi feltételeire irányuló kötelező hatósági felülvizsgálat, sem a tűzfegyver tartására jogosító hatósági engedélyek visszavonásig kiterjesztett hatályosságának a terén. Abban az esetben tehát, ha a megfelelő időközönként elvégzett ellenőrzés a jogszabályban meghatározott feltételek valamelyikének a hiányát állapítja meg, a hatóság gondoskodik az érintett javára kiadott tűzfegyvertartási engedélynek a Vhr. 5. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontja alapján történő visszavonásáról.

Az annak elvégzésével szükségképpen együtt járó adminisztratív terhek lehetőség szerinti csökkentése érdekében a Vhr. 55/H. §-aként beépülő átmeneti rendelkezés mindemellett deklarálja, hogy az időközönkénti felülvizsgálati kötelezettség teljesítéséhez a hatóság rendelkezésére álló határidőt – a tárgykör tekintetében irányadó jogszabályok által támasztott szigorúbb követelmény hiányában – elsőízben az implementált szabályozás hatálybalépésének az időpontjától kell számítani.

2. A lőfegyvertartási engedélyek hatályosságának a kötelező időközönkénti felülvizsgálat deklaráló irányelvi szabályozás másik alapvető sajátossága, hogy az adott tagállam részéről megkövetelt valamennyi engedélyezési feltételre nézve egyöntetű felülvizsgálati kötelezettséget teremt, a lejáró engedélyek meghosszabbítása során történő ismételt ellenőrzés alól tehát a továbbiakban egyetlen tagállami feltétel sem képezhet kivételt.

A Vhr. 26. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontjában foglalt rendelkezés eredeti szövegezése mellett e követelmény egyszersmind a tűzfegyver tartáshoz szükséges elméleti és gyakorlati jártasságot igazoló vizsga megismétlése alól mentességet kínáló magyarországi szabályozás fenntartását is kizárná, hiszen a normaszöveg szó szerinti

értelmezése az első ízben történő engedélyezéshez hasonlóan a lőfegyvertartás feltételeinek a kötelező időközönkénti felülvizsgálata során nemkülönböztetve az előírt hatósági vizsga keretében történő készségellenőrzést követelné meg a hatóságtól.

Annak érdekében ugyanakkor, hogy az időközönkénti kötelező felülvizsgálat a szigorodó irányelvi követelmények hatálya alatt se jelentsen a hatósági vizsga megismétlésére szóló jogszabályi kényszert, a Vhr. módosított szövege nyelvtani és logikai értelemben egyaránt világossá teszi, hogy az elméleti ismeretek és a gyakorlati jártasság ellenőrzését övező ügyféli kötelezettségek az engedélyhosszabbítás során mindössze az eredeti engedélyezés alkalmával megszerzett hatósági vizsga ismételt igazolásában merülnek ki.

A kormányrendeleti szintű szabályozás ilyen irányú módosítása egyúttal az előzőleg a Vhr. 32. § (2) bekezdés második mondatában szereplő azon előírást is okafogyottá teszi, amely szerint a lőfegyvertartási feltételek ismételt vizsgálata a lőfegyver tartásához szükséges elméleti és gyakorlati jártasságot igazoló hatósági vizsga megismétlésére nem terjedhetett ki.

A 3. §-hoz

Az Ftv. újonnan beépülő 4/F. §-a – az Irányelv 8. cikk (1) bekezdésében lefektetett követelményeknek megfelelően – újkeletű bejelentési kötelezettséggel terheli meg a törvény által a „C” kategóriába sorolt eszközöket.

A bejelentési kötelezettséget főszabály szerint a tűzfegyvert tartó természetes személy lakóhelye, míg szervezet esetében a tevékenység helye szerint illetékes rendőrkapitányság, Budapesten minden esetben a Budapesti Rendőr-főkapitányság felé kell teljesíteni az érintett fegyverpéldány megszerzésétől számított nyolc napon belül, elektronikus ügyintézés esetén az erre vonatkozó szabályok szerint, minden más esetben írásbeli formában. A „C” kategóriájú tűzfegyvert tartó természetes személy, ha belföldi lakóhellyel nem rendelkezik, a bejelentést bármelyik rendőrkapitányságnál megteheti.

Az implementált szabályozás alapján immár a bejelentéshez kötött eszközökre is kiterjedő szigorú biztonsági szabályoknak az érvényre juttatása érdekében a Vhr. mindemellett deklarálja, hogy a lőfegyverek központi nyilvántartásába kizárólag a jogszerűen bejelentett tűzfegyver jegyezhető be, vagyis azok a fegyverpéldányok, amelyek megfelelnek a tartásukra nézve a jogszabályban meghatározott feltételeknek, és amelyekkel összefüggésben a szabályszerű – a Vhr. 5/D. § (1) bekezdésében, illetve az Ftv. 21/D. § (1) bekezdésében előírt határidőn belül megtett – bejelentésben megjelölt adatok valósága a hatóság által ismert körülmények alapján nem kérdőjelezhető meg. A 2. Végrehajtási Irányelv 2. cikk (1) bekezdésében, valamint a hatástalanított tűzfegyverek végleges működésképtelenségét biztosító hatástalanítási előírásokra és technikákra vonatkozó közös iránymutatások meghatározásáról szóló, 2015. december 15-i (EU) 2015/2403 bizottsági rendelet (a továbbiakban: Bizottsági Rendelet) irányadó rendelkezéseiben lefektetett európai uniós követelménynek megfelelően az implementált szabályozás mindemellett abban az esetben is kizárja a bejelentés jogszerű voltát, ha annak megtételére a bejelentésben megjelölt eszköz kötelező ellenőrzését végző szervezet állásfoglalásának a hiányában került sor, illetve, ha nem rendelkezik az előírt formátumban kiállított, a hatástalanítás megfelelő voltát igazoló tanúsítvánnyal.

A bejelentés tárgyát képező eszköz lőfegyverek központi nyilvántartásában történő regisztrációjának a megtörténtéről az ügyfél a közigazgatási hatósági eljárás szabályai szerint kap tájékoztatást, míg a lőfegyver bejelentésére vonatkozó szabályok megszegését a szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvénynek (Szabs. tv.) párhuzamosan módosuló 183. § (1) bekezdés a) pontja szabálysértésként rendeli szankcionálni.

A 4. §-hoz, a 20. § b) pontjához, valamint a 2. melléklethez

1. Mivel a Vhr. 6. § (1) bekezdésében lefektetett egyes – például a biztonságos működésre való alkalmasságot megszabó – követelmények fogalmilag nem értelmezhetőek az implementált törvényi szabályozás értelmében a „fegyverek” körébe újonnan bevont egyes eszközfajták esetében, a szóban forgó rendszabályok tárgyi hatálya alól a továbbiakban ki kell rekeszteni mindenekelőtt a rendeltetésszerű működésre való képességüktől 2016. április 8. napját megelőzően megfosztott deaktivált eszközöket.

Az implementált szabályozás mindemellett a különböző műszaki sajátosságokkal rendelkező egyes fegyvercsoportok egymástól eltérő, illetve megváltozó jogi státuszának megfelelően állapítja meg a forgalomba hozatal feltételeit, annak lehetőségét az újonnan tűzfegyverré váló egykori hatástalanított lőfegyverek esetében a megfelelő formátumban kiállított tanúsítvány meglétéhez, míg a változatlanul hatástalanított lőfegyvernek minősülő darabok, valamint a színházi tűzfegyverek esetében a jogszabályban rájuk nézve meghatározott speciális hatástalanítási, illetve kialakítási követelmények teljesüléséhez kötve.

2. Az Irányelv módosított 4. cikk (1) és (2) bekezdése határozza meg a tűzfegyvereken és az alapvető alkotóelemeiken kötelezően elhelyezendő jelölések tartalmi elemeivel szemben támasztott európai uniós egyenkövetelményeket.

Tekintettel arra, hogy a Vhr.-ben a tűzfegyverek, illetve a tűzfegyver-fődarabok jelölésének a kötelező adattartalmára vonatkozóan lefektetett rendelkezések jelenleg nem terjednek ki valamennyi, az európai uniós szabályozás által megkövetelt tartalmi elemre – amennyiben nem követelik meg mindenekelőtt a modell megnevezésére vonatkozó utalásnak a jelölés szövegében történő lehetőség szerinti elhelyezését –, gondoskodni kell a megváltozó uniós követelményekkel való összhang megteremtéséről.

Abban a kivételes esetben továbbá, ha az előírt adattartalmú jelölésnek a tűzfegyver fődarabon történő elhelyezése a kérdéses alkatrész méreténél fogva nem lehetséges, a tűzfegyver fődarabot legalább a gyártási számot magában foglaló jelöléssel kell ellátni. E rendelkezés az Irányelv 4. cikk (2) bekezdésének a harmadik mondatában foglalt európai uniós követelménynek hivatott megfelelést biztosítani.

Az 1. Végrehajtási Irányelv 2. cikke által lefektetett követelmény szerint a tagállamoknak továbbá azt is biztosítaniuk kell, hogy a 2018. szeptember 13. napját követően gyártott vagy az Európai Unióba behozott tűzfegyvereken és alapvető alkotóelemeken elhelyezett megjelölések a kötelező adattartalmukra vonatkozó előírások mellett egyszersmind a formai jellemzőiket tekintve is megfeleljenek a szóban forgó uniós jogi aktus Mellékletében meghatározott jelölési követelményeknek.

A magyarországi jogalkotó álláspontja szerint ugyanakkor az 1. Végrehajtási Irányelvben újonnan megszabott jelölési követelmények hatálya nem terjeszthető ki az előzőleg forgalomba került, illetve a jogosultak által már jogszerűen birtokolt eszközökre, a jelölési szabvány alkalmazását ezért a jogszabály csupán az e körben megállapított speciális türelmi időszak lejártát követően gyártott, illetőleg elsőízben forgalomba hozni kívánt tűzfegyverekre és tűzfegyver fődarabokra nézve teszi kötelezővé. Az ezt megelőzően – akár az Európai Unió területén belül, akár azon kívül – forgalomba került tűzfegyver- és fődarab-példányoknak a magyarországi szabályozás által támasztott jelölési követelményeket így csupán annyiban kell a továbbiakban is változatlan módon kielégíteniük, amennyiben az e követelményeknek való megfelelés már eredetileg is a jogszerű forgalomba hozatal, illetve a tartás elengedhetetlen feltételét képezte.

A Vhr. 6. §-ának módosuló (1a) és új (1c) bekezdéseként beépülő rendelkezések mindezen koncepcionális megfontolásoknak megfelelően deklarálják, hogy a gyártás során a tűzfegyveren, valamint az annak fődarabján elhelyezendő jelöléseknek a továbbiakban immár az újabb európai uniós szabványkövetelményeket is ki kell elégíteniük, míg az ugyanezen jogszabályhely módosuló (2) bekezdése kifejezetten megtiltja a szabályszerű jelöléssel nem rendelkező eszközök kereskedelmi forgalomba hozatalát. Ahogyan azt az utóbbi előírás szövegezése is egyértelművé teszi, a harmonizált szabványnak megfelelő jelölések esetleges hiánya az implementált szabályozás bevezetését követően sem képezi a jogszerű továbbértékesítés akadályát azon tűzfegyver- és fődarab-példányok esetében, amelyeknek a gyártást követő eredeti forgalomba hozatalára a kijelölt határnapot megelőző időpontban került sor. A jogalkotó ezáltal kívánja elejét venni a voltaképpen visszamenőleges – a jogharmonizációs célú jogszabály-módosítások hatálybalépésének a pillanatában már lakossági kézben lévő darabokra is kiterjedő hatályú – jogalkalmazásnak, figyelemmel e körben arra is, hogy a jelölési követelmények a tűzfegyverek fődarabjaira a magyar jogrendszerben ezidáig főszabály szerint nem vonatkoztak.

A Vhr. 6. § (1a), (1c) és (1d) bekezdésében, valamint 21. számú mellékletében megszabott követelményeket kielégítő jelölések hiányában legyártott és az implementált szabályozás kötelező alkalmazásának a kezdetekor a gyártói készletekben meglévő – az Irányelv 4. cikk (1) és (2) bekezdésével, valamint az 1. Végrehajtási Irányelv idevágó előírásaival érintett – eszközökre nézve mindez tehát azt jelenti, hogy a jogszerű forgalomba hozataluk érdekében a rajtuk elhelyezett jelölések megfelelő kiigazításáról kell gondoskodni. Ellenkező esetben ugyanis az igazgatási előírásokat sértő forgalomba hozatal – a lőfegyvernek minősülő eszközhányadra vonatkozóan – a Szabs. tv. 183. § (1) bekezdés a) pontja szerinti lőfegyverrel kapcsolatos szabálysértést valósítja meg.

Azt, hogy a rendszertani hovatartozásuknál fogva úgyszintén a Vhr. 6. §-ába beépülő újabb jelölési követelmények megjelenése a továbbértékesítés mellett az előzőleg forgalomba került eszközök tartásának az esetében se eredményezze a tevékenység jogellenessé válását, és ennek következtében ne járjon az érintett eszközpéldányok tartására jogosító hatósági engedélyek visszavonásával, az Ftv. 21/C. § (1) bekezdéseként, valamint a Vhr. 55/F. §-aként beépülő átmeneti rendelkezések biztosítják, amelyek értelmében a 6. § (1a), (1c) és (1d) bekezdése szerinti követelményeknek való megfelelés hiánya sem szolgálhat az implementált szabályozás hatálybalépését megelőzően kiadott engedélyek visszavonásának az indokául abban az esetben, ha erre kizárólag az egyes eszközfajták jelölését övező igazgatási rendszabályok szigorítása, illetve kiterjesztése adna okot. Ez a kedvezmény ugyanakkor értelemszerűen nem vonatkozik a gyártást követően már elsőízben is az implementált szabályozás hatálya alatt forgalomba kerülő eszközpéldányokra, amelyeknek a megszerzése és tartása tehát a harmonizált szabványkövetelményeket kielégítő jelölések hiányában a továbbiakban egyáltalán nem lesz engedélyezhető, illetve megengedett.

Az 5. §-hoz, valamint a Vhr. 55/F. §-át illetően a 18. §-hoz

1. Az Irányelv 4. cikk (4) bekezdésének az utolsó mondata értelmében a tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy a területükön letelepedett kereskedőket és közvetítőket terhelő adatszolgáltatási kötelezettség előírt formában történő teljesítése érdekében a címzettek rendelkezzenek a hatóságokhoz bekapcsolt elektronikus összeköttetéssel. Az uniós elvárással összhangban az Ftv. 12. § (1a) bekezdése korábban is akként rendelkezett, hogy a lőfegyver-kereskedőknek a hatóság felé fennálló adattovábbítási kötelezettsége tekintetében kormányrendeleti szintű jogszabály elektronikus kapcsolattartást követelhet meg, illetve előírhatja, hogy lőfegyver-kereskedői tevékenységet kizárólag az elektronikus úton történő adattovábbításhoz meghatározott technikai feltételekkel rendelkezők folytathatnak. Az ennek megvalósításához szükséges rendelkezések azonban ezidáig a Vhr. szövegében nem kerültek rögzítésre.

A megváltozott európai uniós szabályozásra való figyelemmel – egyszersmind az Ftv. 12. § (1a) bekezdésében biztosított lehetőséggel élve – a Vhr. új 13. § (2) bekezdése deklarálja, hogy a fegyver, illetve a lőszer forgalmazására jogosító engedély kizárólag abban az esetben adható meg, ha a kérelmező – a jogszabályban korábban is előírt tárolási feltételeknek való megfelelés mellett – a lőfegyverek központi nyilvántartásába elektronikus úton történő adattovábbításhoz meghatározott technikai feltételekkel is rendelkezik.

Mivel ugyanakkor a fentiekben bemutatott elektronikus adatszolgáltatást az alapul fekvő irányelvi előírások kizárólag a kifejezetten ügyleti típusú tranzakciókra vonatkozóan teszik kötelezővé, a Vhr. 13. § (2) bekezdés b) pontjában meghatározott kötelezettség hatálya – a szóban forgó tevékenységek ügyleti természetének a hiánya folytán – nem terjed ki a fegyver és a lőszer gyártásának, illetve javításának a hatósági engedélyezésére.

2. A Vhr. 5. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontjának értelmében a hatóság mérlegelés nélkül köteles visszavonni a korábban kiadott engedélyt abban az esetben, ha a kiadásának valamely feltétele a továbbiakban már nem áll fenn, értelemszerűen ideértve az adott tevékenységre nézve megkövetelt feltételek jogszabályváltozás folytán bekövetkező utólagos megdőlésének, illetve elégtelenné válásának az esetét is. Annak érdekében tehát, hogy az implementált szabályozás hatálybalépése lehetőség szerint ne járjon a korábban fennállott tevékenységvégzési jogosultság megszűnésével, a Vhr. 55/F. §-ában foglalt átmeneti rendelkezés erre az esetkörre is kiterjedő módon deklarálja az implementált szabályozás hatálybalépését megelőzően kiadott, a fegyver, lőszer forgalmazására jogosító engedély hatóság általi visszavonásának a tilalmát abban az esetben, ha a visszavonásra kizárólag a tevékenységvégzést övező szigorúbb követelmények megjelenése adna okot.

A 6. §-hoz

A Vhr. 13. §-át érintő módosításokkal párhuzamosan a fegyver, a lőszer (töltény), illetve a lőszer forgalmazásakor fennálló kötelezettségek körében deklarálni kell, hogy az Ftv. 12. § (1) bekezdés d) pontjában előírt adattovábbítási kötelezettség kizárólag elektronikus úton teljesíthető.

A 7. §-hoz, a 20. § a) pontjához, valamint az 1. melléklethez

Az Irányelv 4. cikk (4) bekezdés d) pontjában foglalt rendelkezés a továbbiakban a tűzfegyver alapjellemzőiben az annak kategoriális besorolására is kiható átalakítás nyomán bekövetkezett változásokat is a hatósági nyilvántartási kötelezettség tárgyává teszi, aminek nyomán az átalakítás, illetve az adott eszközt érintő változások megfelelő dokumentációját megkövetelő tagállami előírások megalkotása sem mellőzhető.

Az e követelménynek való megfelelés érdekében tehát a Vhr. – az Ftv. 4/G. § (2) bekezdése által biztosított törvényi lehetőséggel élve – kiegészül egyfelől az átalakítással összefüggő adatszolgáltatási kötelezettség kizárólag elektronikus úton teljesíthető, másfelől a tűzfegyver kategóriájának, illetve alkategóriájának a megváltozását eredményező átalakításnak a löfegyverek központi nyilvántartásába történő elektronikus adattovábbításhoz meghatározott technikai feltételekkel nem rendelkezők számára tiltott voltát deklaráló rendelkezésekkel.

Mivel továbbá a kategória szerinti besorolás megváltozását eredményező átalakítási munkálatok elvégzése akár az érintett fegyverpéldány fizikai paramétereinek a jelentős mértékű megváltozásával is együttjárhat, a műszaki biztonság követelményeit szem előtt tartva a jogszabály a továbbiakban az átalakítást kísérő szakértői vizsgálatra történő bemutatást is kötelezővé teszi, amelynek a megállapításai egyúttal a hatóság felé teljesítendő adatszolgáltatásnak is az adminisztratív alapjául szolgálnak. Az átalakítás műszaki megfelelőségét a vizsgáló szerv kizárólag abban az esetben tanúsítja, ha az átalakítás végrehajtásának a módja biztosítani képes azt, hogy a tűzfegyver roncsolásmentes módszerrel ne legyen visszaalakítható az eredeti kategóriába, illetve alkategóriába tartozó tűzfegyverré.

A kategória, illetve az alkategória megváltozásával járó tűzfegyver-átalakítást a törvényi szabályozás a löfegyver gyártására, illetve javítására való jogosultság fennállásához köti, amely tevékenységfajta jogszerű folytatásának ugyanakkor az elektronikus adattovábbításra való felkészültség nem minden esetben a feltétele. A jogosultság terjedelmének a megítélhetővé tétele, illetve a szabályszerű tevékenységvégzés hatósági ellenőrzésének a megkönnyítése érdekében a Vhr. 3. számú melléklet 4. pont c) alpontja ezért deklarálja, hogy a löfegyver gyártására, illetve javítására jogosító engedély iránti kérelmében az ügyfélnek az elektronikus adattovábbításra való képessége kérdésében is nyilatkoznia kell.

A 8. §-hoz

A kizárólag vaktöltények, irritáló anyagok, egyéb hatóanyagok vagy pirotechnikai jelzőtöltények kilövésére tervezett, „tölténytartóval” – vagyis az utóbbi fegyverrész esetében az alapul fekvő műszaki tartalmat a megfelelő szakkifejezés segítségével megjelölve, helyesebben: töltényürrel – rendelkező eszközök implementált nemzeti szabályozás szerinti besorolásának a megállapítását a 2. Végrehajtási Irányelv 2. cikk (1) bekezdésében foglalt rendelkezés a kifejezetten ezt a célt szolgáló ellenőrzés kötelező elvégzéséhez köti. A Vhr. 6. § (1) bekezdésének módosuló szövege ezért deklarálja, hogy az újonnan löfegyverré váló színházi tűzfegyverek, valamint gáz- és riasztófegyverek tartására jogosító engedély – a jogszabályban meghatározott további feltételek teljesülése mellett – kizárólag abban az esetben adható meg, ha a kérelemben megjelölt eszköz kategória szerinti hovatartozását a fegyverek és lőszeresek vizsgálatára kijelölt szervezet előzőleg megállapította.

A címzettek részéről a gyakorlati jogalkalmazás során felmerült igényeknek megfelelően az implementált szabályozás mindemellett a külső formájukban automata szerkezetű löfegyverre hasonlító félautomata löfegyverek tartásának az ez idáig kizárólag a sportlövészek és a filmgyártási célú fegyvertartók számára fenntartott engedélyezését immár a szükséges hatósági engedélyt munkavégzési, valamint a színházi és hagyományőrző használati célból kérelmezők előtt is megnyitja.

A 9. §-hoz, valamint a Vhr. 55/F. §-át illetően a 18. §-hoz

1. Mivel az irányelvi követelmények szigorítása egyes, a megfelelő hatósági engedély birtokában mindeztidáig megszerezhető és tartható volt löfegyverfajtáknak a hatósági engedélyezésből történő végleges kizárását eredményezi, az érintett ágazatok ellehetetlenülésének a megakadályozása érdekében a löfegyvert és a hozzá tartozó lőszert bizonyos különleges célokból tartani kívánók számára az európai uniós jogalkotó továbbra is biztosítani kívánja annak jogszabályi lehetőségét, hogy az „A – Tiltott” kategóriába újonnan átsorolt eszközök tartására jogosító hatósági engedélyt szerezzenek.

Annak érdekében tehát, hogy a kategoriális besorolás módosítása ne eredményezzen méltánytalan szigorítást többek között a sportlövőkre nézve, az Irányelv 6. cikk (6) bekezdése kifejezetten lehetővé teszi az uniós jog szerinti „A” kategória 6. és 7. alkategóriáiba sorolt eszközöknek a céllövők részéről történő megszerzését és tartását megengedő tagállami szabályozás bevezetését azzal a feltétellel, hogy az engedélyeseknek valamennyi esetben meg kell felelniük legalább a velük szemben támasztott irányelvi minimumkövetelményeknek.

E felhatalmazásnak megfelelően a Vhr. 23. §-ában is rögzítésre kerülnek az ugyanezen körbe tartozó – az Ftv. 1. melléklete szerinti „A5.” és „A6.” kategóriáiba sorolt – eszközök sportlövői tartásának a hatósági engedélyezése érdekében szükséges jogszabályi rendelkezések. Az engedélyezésnek az Irányelv 6. cikk (6) bekezdés c) pont ii) alpontján alapuló különös feltétele az, hogy a kérelmező sportegyesületi tagsága a kérelem előterjesztésétől számított legalább tizenkét hónapja fennálljon.

2. A Vhr. 5. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontjának értelmében a hatóság mérlegelés nélkül köteles visszavonni a korábban kiadott engedélyt abban az esetben, ha a kiadásának valamely feltétele a továbbiakban már nem áll fenn, értelemszerűen ideértve az adott tevékenységre nézve megkövetelt feltételek jogszabályváltozás folytán bekövetkező utólagos megdőlésének, illetve elégtelenné válásának az esetét is. Annak érdekében tehát, hogy az implementált szabályozás hatálybalépése lehetőség szerint ne járjon a korábban fennállott tevékenységvégzési jogosultság megszűnésével, a Vhr. 55/F. §-ában foglalt átmeneti rendelkezés erre az esetkörülményekre is kiterjedő módon deklarálja az implementált szabályozás hatálybalépését megelőzően kiadott lőfegyvertartási engedély hatóság általi visszavonásának a tilalmát abban az esetben, ha a visszavonásra kizárólag az engedélyen megjelölt tűzfegyvernek az „A – Tiltott” kategóriába történő újkeltű átkerülése adna okot.

A 11. § (1) bekezdéséhez és a 12. §-hoz, a 20. § c) pontjához, valamint a 3. mellékletéhez

Az egykori színházi fegyverek tűzfegyverekké történő átminősítésével egyidejűleg a szóban forgó eszközfajtára nézve irányadó végrehajtási rendszabályok teljes körű felülvizsgálatáról is gondoskodni kell.

Mivel a lőfegyver tartására feljogosítható szervezetek körében a kizárólag az ilyenek korábban nem minősülő színházi fegyverek tartásában érdekelt színházak, produkciós cégek és hagyományőrző egyesületek az átminősítést megelőzően értelemszerűen nem jelentek meg, az implementált szabályozás megalkotása során gondoskodni kell a Vhr. 28. § (2) bekezdésében lefektetett taxáció ez irányú kiegészítéséről, ahol a színházi tűzfegyverhez történő éleslőszer-szerzésre nézve fennálló törvényi tilalom maradéktalanul érvényesülését mindenekelőtt az Ftv. korlátozó rendelkezésére vonatkozó utalás hivatott megfelelően biztosítani.

Annak megelőzése céljából továbbá, hogy a színházi tűzfegyverek szervezetek általi jogszerű tartásának a lehetővé tétele érdekében megteremtett újabb lőfegyvertartási jogcím bevezetése egyúttal a különleges biztonsági követelményeknek meg nem felelő más típusú lőfegyverek színházi és hagyományőrző használati célú megszerzése előtt is utat nyithasson, megfelelően korlátozni kell a színházi és hagyományőrző használat jogcímén legalísan birtokolható eszközfajták körét.

A színházi és hagyományőrző használat céljára szánt eszközökre vonatkozó előírásokat érintő – részben szövegcsere – módosítások mindemellett a terminológiai egység megteremtése, illetve fenntartása érdekében szükséges pontosításokat is átvezetik a Vhr. érintett rendelkezéseinek a szövegén.

A 11. § (2) bekezdéséhez

Tekintettel arra, hogy az alapul fekvő irányelvi szabályozást követő törvénymódosítások a színházi tűzfegyverek körébe immár az „A” kategóriájú eszközök bizonyos fajtáit is megfelelően belevonják, a Vhr. önálló rendelkezéseként szükséges deklarálni az érintett eszközök színházi és hagyományőrző használati célú tartására irányuló hatósági engedélyezés megengedett voltát annak érdekében, hogy az Ftv. 4. § (1) bekezdés a) pontjában megkövetelt jogalap e körben is biztosított legyen.

A 13. §-hoz és a 22. § (1) bekezdéséhez

A magyarországi állatállományt is fenyegető sertéspestis-járványra tekintettel jogalkalmazói igényként merült fel a hangtompítóval felszerelt lőfegyverek állategészségügyi célú használata a fertőzés veszélyének kitett vadon élő populációk hatékonyabb eszközök segítségével megvalósuló gyérítése érdekében.

A hangtompító tartásának hatósági engedélyezését az Ftv. 4. § (1) bekezdés c) pontjában foglalt rendelkezés a jogszabály kifejezett ez irányú felhatalmazásához köti, amely jogalap ugyanakkor az irányadó ágazati joganyagból mindezidáig hiányzott.

Annak érdekében, hogy a hangtompító tartásának a hatóság általi engedélyezése a továbbiakban az állategészségügyi tevékenység szakszerű és eredményes elvégzésének a céljából is lehetővé váljon, az ehhez szükséges jogalapot a lőfegyverekre, valamint az azokhoz tartozó más hasonló eszközökre vonatkozó igazgatási tárgyú szabályokat megállapítani hivatott Vhr.-ben is rögzíteni kell.

A hangtompító állategészségügyi célú tartására feljogosítható címzettek körét mindazonáltal a felmerülő közrendvédelmi, illetve közbiztonsági megfontolásokat szem előtt tartva a jogszabály csupán a lehető legszűkebb körre kívánja korlátozni. A Vhr. szövegébe újonnan beépülő szabályok ezért deklarálják, hogy a szóban forgó engedély kizárólag a munkavégzési célú lőfegyvertartásra már eleve feljogosított kérelmezők számára adható meg, és csupán abban az esetben, ha bizonyítják a diagnosztikai vizsgálat és az ilyen célú leölés, illetve kilövés elvégzésére való – az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló 2008. évi XLVI. törvény 51. § (3) bekezdés i) pontja szerinti, a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal engedélyén, illetve kijelölésén alapuló – jogosultságuk fennállását.

A jogszabály ugyanezen megfontolásból deklarálja mindemellett azt is, hogy a hangtompító e tevékenységi körön túlmenő használata az ilyen eszközök állategészségügyi célú tartására jogosító hatósági engedély birtokában sem megengedett.

A sertéspestis-járvány megfékezését célzó intézkedések halaszthatatlan volta elengedhetetlenné teszi továbbá a Vhr. újonnan beépülő állategészségügyi tárgyú rendelkezéseinek a jogharmonizációs célú módosításoktól eltérő időpontban történő – a módosító norma kihirdetését követő azonnali – hatályba léptetését.

A 14. §-hoz

Az Irányelv 10b. cikke által felhívott, a hatástalanított tűzfegyverek végleges működésképtelenségét biztosító hatástalanítási előírásokra és technikákra vonatkozó közös iránymutatások meghatározásáról szóló, 2015. december 15-i (EU) 2015/2403 bizottsági rendelet (a továbbiakban: Bizottsági Rendelet) 7. cikk (1) bekezdésének értelmében a hatástalanított tűzfegyverek csak akkor szállíthatók át egy másik tagállamba, ha egységes egyedi jellel vannak ellátva és mellékeltek hozzájuk a megfelelő módon kiállított hatástalanítási tanúsítványt.

Az európai uniós szabályozásnak megfelelően tehát a Vhr. újonnan beépülő 44/B. §-a leszögezi, hogy a deaktivált állapotukban is tűzfegyvernek minősülő darabok a továbbiakban kizárólag a Bizottsági Rendelet által e célra rendszeresített tanúsítvány kíséretében léptethetők át bármely irányban a Magyarországot az Európai Unió tagállamaitól elválasztó államhatáron. (E viszonylatba a két uniós tagállam között az ország területén történő átszállítás esete is értelemszerűen beletartozik.) Ugyanezen előírás hatálya mindazonáltal a hatástalanított légfegyverekre nem terjed ki, mivel ezekre nézve az európai uniós jogalkotó nem követeli meg az Irányelvben lefektetett előírások alkalmazását.

A 15. §-hoz és a 16. §-hoz

Az Irányelv II. Mellékletét érintő módosítások a korábbiól helyenként eltérő módon rendelik megállapítani az európai tűzfegyvertartási igazolvány (a magyar jogszabályi terminológia szerint: az európai lőfegyvertartási engedély) kötelező adattartalmát. Ezzel összhangban – a szabályozás érdemi tartalmát változtatlanul hagyva – a Vhr. 48. § (2) bekezdésében és 51. § (1) bekezdésében foglalt hasonló rendelkezéseket is megfelelően pontosítani kell.

Az európai lőfegyvertartási engedély kíséretében az államhatáron átléptethető eszközök körét az implementált szabályozás mindemellett az Ftv. 3. § (3) bekezdésének a párhuzamosan módosuló rendelkezése alapján a kizárólag a befogadásukra alkalmas tűzfegyver birtokában megszerezhető töltőszerkezetekre is kiterjeszti.

A 17. §-hoz

Az Irányelv 10a. cikkéhez kapcsolódó 2. Végrehajtási Irányelv 3. cikkében foglalt előírás értelmében a tagállamok az ott meghatározott körben kötelezően elvégzett ellenőrzések eredményeinek a rendelkezésre bocsátása céljából kijelölik az e feladat ellátásáért felelős nemzeti kapcsolattartó pontot.

Az Ftv. 22. § (1a) bekezdése által biztosított törvényi felhatalmazás alapján nemzeti kapcsolattartó pontként a kérdéses ellenőrzést kizárólagosan végző, a fegyverek és lőszerek vizsgálatára kijelölt szervezet kerül kijelölésre.

A Vhr. 55/E. §-át illetően a 18. §-hoz

Az alapul fekvő európai uniós követelményrendszer szigorításának az előzőleg jogszerűen folytatott tevékenységekre is kiterjedő hatályát főszabály szerint el nem ismerő törvényalkotói jogértelmezésnek megfelelően a Vhr. 55/E. §-a deklarálja, hogy a módosuló előírások a jogharmonizációs célú jogszabály-módosítások hatálybalépésének az időpontjában folyamatban lévő közigazgatási hatósági eljárások során nem alkalmazhatóak. Az ezzel ellentétes tartalmú szabályozás törvénybeiktatása ugyanis arra a nemkívánatos eredményre vezetne, miszerint az egyes engedélyköteles tevékenységekkel szemben újonnan támasztott többletkövetelmények teljesülése a majdaniakhoz hasonlóan az implementált szabályozás hatálybalépését megelőzően előterjesztett kérelmek esetében is a hatósági feljogosíthatóság feltételét képezné.

A Vhr. 55/G. §-át illetően a 18. §-hoz

Az implementált szabályozás egyes tevékenységek, illetve eszközfajták esetében a már eleve a szükséges jogosítványok birtokában végzett tevékenység jogszerű továbbfolytatását a korábban kiadottól különböző típusú hatósági engedély megszerzéséhez köti (például az újonnan lőfegyverre váló színházi tűzfegyvereket érintő egyes engedélyköteles tevékenységfajták esetében).

Mivel ezekben az esetekben elkerülhetetlen a korábban kiadott hatósági engedélyeknek az újabb típusú engedélyekkel történő felváltása, a Vhr. 55/G. §-aként beépülő átmeneti rendelkezés deklarálja egyrészt az implementált szabályozásnak a hatálybalépésekor érvényben lévő engedélyekre is kiterjedő hatályát, másrészt azt, hogy az engedélyek cseréjére ugyanazon hatósági eljárás keretében kell sort keríteni. Az érintett fegyvertartók érdekeit szem előtt tartva e rendelkezés hivatalbóli eljárási kötelezettséget teremt a hatóság oldalán, amennyiben nem köti a jogosult kérelméhez az újabb engedély megszerzésére irányuló eljárás megindítását, ugyanakkor értelemszerűen nem ad felmentést a kérelmező számára a megfelelő követelményrendszer teljesítése alól. Az újabb engedély korábbi engedélyesek javára történő kiadásának tehát a hivatalbóli eljárás keretében is értelemszerűen csupán abban az esetben lehet helye, ha az adott tevékenységre feljogosítható címzettekkel szemben támasztott jogszabályi feltételek maradéktalanul teljesülnek rájuk, illetve az általuk folytatni kívánt tevékenységhez használt eszközökre nézve.

A Vhr. 55/I. §-át illetően a 18. §-hoz

Az Ftv. 21/E. §-aként törvénybe iktatott átmeneti rendelkezés – az ott meghatározott feltételek teljesülése esetén – lehetőséget teremt az implementált szabályozás hatálybalépése nyomán státuszváltást elszenvedő bizonyos eszközök rendőrségnek történő ellenérték nélküli átadására.

A rendőrségnek történő önkéntes átadást főszabály szerint az érintett eszköz birtoklására jogosult bármely személy lebonyolíthatja, mégpedig az ország valamennyi rendőrkapitánysága előtt. A törvény által kizárt elektronikus ügyintézés hiányában az eljárást a jogszabály az erre feljogosított címzett írásbeli kérelméhez köti, amelynek az eredeti példányát az érintett eszköz, illetve eszközök egyidejű átvételéről kiállított jegyzőkönyv rendőrségnél maradó példányához kell csatolni. A jegyzőkönyv egy másik példánya az önkéntes átadást bonyolító személyt illeti meg.

Az írásbeli kérelemnek tartalmaznia kell egyrészt az érintett eszközök kétséget kizáró egyedi azonosításához szükséges, másrészt a kérelmező tulajdonjogát valószínűsítő mindazon adatokat és információkat, amelyek nem képezik részét a lőfegyverek központi nyilvántartásában rögzített – az Ftv. 5. § (2a) bekezdése szerint e tekintetben közhiteles – adattartalomnak.

A rendőrség számára ellenérték nélkül átadott eszközök sorsának a végleges és megnyugtató elrendezése érdekében az implementált szabályozás mindemellett deklarálja a kérelem teljesítésének a megtagadására vonatkozó kötelezettséget is abban az esetben, ha az Ftv., valamint a Vhr. részéről e körben támasztott feltételek akár az érintett eszköz, akár a kérelem tekintetében nem teljesülnek maradéktalanul. A státuszváltást elszenvedő darabok sorsának a más módon megvalósuló szabályszerű elrendezéseért – például a tulajdonjog megfelelő jogosultságot való átruházásáért – viselt felelősség ilyen esetben kizárólag magukat a címzetteket terheli. A rendőrségnek történő önkéntes átadás során követendő eljárásrend szabályai ugyanakkor értelemszerűen nem adnak felmentést az eltérő normatív tartalmú jogszabályi kötelezettségek előírásaitól teljesítése alól, figyelemmel e körben mindenekelőtt arra, hogy a visszavont hatósági engedélyben megjelölt némely eszközfajták kezelésére nézve az irányadó igazgatási normák – például a lőterekről, a lőfegyverek, lőszeres hatósági tárolásáról, a fegyvertartáshoz szükséges elméleti és jártassági követelményekről szóló 49/2004. (VIII. 31.) BM rendelet 12. § (1) bekezdése alapján – helyenként eltérő tartalmú rendszabályokat állapítanak meg.

A 19. §-hoz

A Módosító Irányelv 2. cikk (3) bekezdésében, valamint az 1. és a 2. Végrehajtási Irányelv érintett rendelkezéseiben lefektetett jogalkotási követelmény értelmében az implementációt elvégezni hivatott jogszabályok szövegében az átültetni kívánt európai uniós normákra is hivatkozni kell, illetve a módosító jogszabályokhoz a hivatalos kihirdetésük alkalmával ilyen hivatkozást kell fűzni. E követelménynek megfelelően gondoskodni kell a Vhr. 56. §-ában foglalt jogharmonizációs záradék kiegészítéséről.

A 21. §-hoz

A normaszöveg koherenciáját megteremteni, illetve fenntartani hivatott szövegpontosítások átvezetése mindenekelőtt a következő jogalkotói megfontolásokon alapul:

Az Ftv.-ben lefektetett lőfegyver-fogalomnak az engedélyköteles körbe nem tartozó egyes hatástalanított, illetve a törvény által lőszerként definiált lövedékek befogadására vagy kilövésére alkalmatlan eszközökre történő kiterjesztése nyomán főszabály szerint az ilyen eszközök is a „valódi”, egyedi jóváhagyást igénylő lőfegyverekkel kerülnek egyező jogi megítélés alá. Az eredetileg kizárólag a ténylegesen löképes fegyverpéldányokra szabott szigorúbb rendszabályok ezért a továbbiakban – a jogszabály eltérő rendelkezésének hiányában – a közrendre és a közbiztonságra nézve fokozott mértékű veszélyt a működésképtelenségüknél, illetve a lőszerrel történő együttes használatra való alkalmatlanságuknál fogva nem jelentő eszközökre nézve is alkalmazandóvá válnak.

A Vhr. szövegcsere módosításokkal érintett egyes rendelkezéseiben ehhez képest a lőfegyverek megszerzésének és tartásának az olyan különleges rendszabályai kerültek meghatározásra, amelyek éppen a veszélyes eszközök tényleges löképesességében rejlő közbiztonsági kockázatok lehetőség szerinti kiküszöbölése, valamint az engedélyköteles eszközöket érintő esetleges visszaélésekkel szembeni hatósági fellépés előmozdítása érdekében nyertek jogi szabályozást. Tekintettel ugyanakkor arra, hogy a lőfegyverek megszerzésére, biztonságos kezelésére és használatára, valamint a veszélytelen tárolásukra vonatkozó követelmények jelentős része a rendeltetészerű működtetésre alkalmatlan – habár meghatározott hányadukat tekintve immár tűzfegyvernek minősülő – fegyverpéldányok esetében eleve nem értelmezhető, avagy a betartásuk nem elvárható az ilyen eszközöket birtokló címzettektől, a nem engedélyköteles besorolású lőfegyverekről a továbbiakban teljes egészében fel kell szabadítani az eredetileg csupán a ténylegesen üzemképes, egyedi jóváhagyást igénylő darabokra kitalált biztonsági rendszabályok hatálya alól.

A Vhr.-ben lefektetett biztonsági rendszabályok ez irányú revíziója egyszersmind az Irányelv újonnan beiktatott 5a. cikkében foglalt követelmény-együttessel is maradéktalan összhangban áll, amely követelmények mindenekelőtt a fegyverek és a hozzájuk tartozó lőszeres együtthasználhatóságát, valamint a mindezen eszközök – mennyiségükben is megmutakozó – objektív veszélyességének a mértékét vezérfonalnak tekintve rendelik megállapítani a tűzfegyverekhez és a lőszereshez való hozzáférés biztonságos rendjét megállapítani hivatott tagállami rendszabályokat.

A 22. § (2) bekezdéséhez

A végrehajtási típusú szabályozást érintő módosítások hatálybalépése az alapul fekvő törvénymódosítások hatálybalépéséhez igazodik.

Külön kiemelést érdemel e körben az implementált szabályozás azon sajátossága, miszerint a címzettekkel szemben újonnan támasztott kötelezettséget megállapító rendszabályok alkalmazását a hatálybalépésük helyett a megfelelő hosszúságú felkészülési idő biztosítása érdekében jogszabályba iktatott átmeneti rendelkezések kínálta moratórium lejárta alapozza meg. A korábbi időpontban bekövetkező hatálybalépés ennél fogva nem jelenti a módosuló követelmények megsértéséhez fűződő hátrányos jogkövetkezmények azonnali beálltát.

A 23. §-hoz

Az átültetni kívánt európai uniós normákban, valamint a jogszabályszerkesztésről szóló 61/2009. (XII. 14.) IRM rendeletben lefektetett jogalkotási követelményeknek megfelelően a módosító norma szövegébe beépülő jogharmonizációs záradékot megállapítani hivatott rendelkezések.

Az Indokolások Tárát az Igazságügyi Minisztérium szerkeszti.

A szerkesztésért felelős: dr. Salgó László Péter.

A szerkesztőség címe: Budapest V., Kossuth tér 4.

Az Indokolások Tára hiteles tartalma elektronikus dokumentumként a <http://www.magyarkozlony.hu> honlapon érhető el.